vých soudech cenových (zák. z 28. května 1919, č. 299 sb. z. a n.). Máme tedy již jisté zkušenosti se ženami v úřadu soudcovském působícími a bylo by velmi důležito i zajímavo, kdyby justiční správa dala zjistiti a sebrati zkušenosti v té příčině nabyté.

Rovněž v Rakousku působí ženy při soudech přísežných a porotních.

V Německu, kde dosud ženy jako soudcové vůbec nepůsobí, ozývá se v odborných kruzích, zejména soudcovských, prudký odpor proti ženám jako soudcům a byla by nanejvýše ochota připustit je k soudům mladistvých. Mezi námitkami, jež se tam uvádějí proti ženám, jsou některé, jež, zdá se, u nás nejsou nabytými zkušenostmi potvrzeny; to platí o námitce, že ženy prý nebudou jako soudcové buditi důvěru u obecenstva, dále že ženám jsou na závadu fysické vlastnosti, že mužové-obžalovaní nesnesli by, aby je soudila žena a že žena nehodí se jako soudce při trestných činech proti mravopočestnosti. Alespoň, pokud nám známo, neozvaly se u nás hlasy proti činnosti žen jako soudců, jež by tyto obavy, v Německu pronášené, potvrzovaly. V zájmu věci i žen by bylo, kdyby soudcové z povolání, již mají příležitost pozorovat ženy jako soudce, nepředpojatě a otevřeně svoje pozorování veřejnosti oznámili. Ale v prvé řadě, jak řečeno, máme za to, že by to bylo úkolem justiční správy. Bylo by tím značně usnadněno a podepřeno rozhodnutí o tom, co učiniti, až první ženy-právníci budou se hlásiti do služeb veřejných.

Na jedno nelze nepoukázati: Zatím co jinde se prudce bojuje proti tomu, aby se ženy připustily k úřadu soudcovskému, u nás provedena reforma takřka neslyšně, jako něco, co se rozumí samo sebou. A zatím, co jinde zejména příslušníci stavu právnického jsou plni námitek proti ženě-soudci, z řad právnictva československého, zejména soudcovstva, neozval se ani hlas. Zřejmý zajisté doklad o tom, že národ náš zásad o rovnoprávnosti a pokroku nepoužívá jen jako pouhých hesel. Nechceme už napřed zavírati cestu nikomu, tak aby v něm nutně vznikl pocit odstrku a příkoří. Neosvědčí-li se, bude musit uznati svou nezpůsobilost sám a ustoupí bez trpkosti.

Zamýšlená či nezamýšlená změna exekučního a konkursního řádu? V tomto listě bylo už při jiných příležitostech ukázáno, jak často nové zákony dotýkají se zákonů dosavadních, měníce je patrně nevědomky, jen proto, že nový zákonodárce neznal předpisů práva dosavadního. Novým dokladem toho je § 66 zák. ze 14. dubna 1920, č. 347 sb. z. a n., o akciové bance cedulové. Už prvý jeho odstavec, převzatý doslovně z čl. 97. stanov rakousko-uherské banky, neuvědomuje si, že po vydání

těchto stanov bylo právo exekuční kodifikováno v řádu exekučním z r. 1896, a tak mluví, stejně jako jeho vzor, o »nabytí zástavních neb exekučních práv anebo práva obstávky« a o tom, že jest se obrátiti »na příslušný soud«. ačkoli toto poslední se rozumí podle exekučního řádu samo sebou, ačkoli obstávku zná tento řád jen jako prozatímní opatření a ačkoli nejasným zůstává, co je míněno slovy »zástavních n e b exekučních práv«, když i exekuce na svršky i exekuce na pohledávky má podle exekučního řádu nutně za následek vznik soudcovského práva zástavního. Ještě horší však je to, že § 66 odst. 1. připouští exekuci na peníze a cenné papíry ležící u banky »způsobem, jímž nebudou dotčena práva banky ku jmenovaným věcem«, kdežto § 262 ex. ř. dovoluje vésti exekuci na svršky nalézající se v detenci osoby třetí, jen k d y ž t a t o k t o m u s v o l í a projeví ochotu je vydati. Zde tedy vlastně nový zákon dává příští cedulové bance do vínku privilegium odiosum: Každý jiný schovatel cizích věcí může exekuci zabavením jich odvrátiti pouhým svým odporem, ale cedulová banka nikoli. A komicky zní tomu, kdo zná exekuční řád, starostlivý předpis, aby ovšem soud také banku o »zajištění (má to být prozat. opatření obstávkou či exekuce zajišťovací?) a exekuci« v y r o z u m ě l. Jako by bylo lze na pohledávku vésti exekuci, o níž by poddlužník nemusil věděti!

Hřeší-li odstavec p r v ý proti exekučnímu řádu, hřeší odstavec druhý proti konkursnímu řádu. Praví se tam: »Byl-li na vlastníka peněz nebo cenných papírů uložených u banky uvalen konkurs, jest zástupce konkursní podstaty (!) povinen oznámiti to příslušným soudem bance a označiti jí osoby, které jsou oprávněny volně nakládati penězi nebo cennými papíry«. Nový zákon křísí nám tu »zástupce konkursní podstaty«, ačkoli nový řád konkursní z r. 1914 zná jen »správce podstaty«, a tím ožívuje otázku, je-li konkursní podstata subjektem právním, ačkoli ji nový konk. řád chtěl na dobro odkliditi. Ale nový zákon odporuje přímo i § 77 III. k. ř., který ve případech, o něž běží, předpisuje, že k o n k u r s n í s o u d hned při vyhlášení konkursu má bankám a p. ústavům tuto událost oznámiti (ne tedy »zástupce konk. podstaty příslušným soudem«) a jim přikázati, že opatření s úschovou, pohledávkou nebo bezpečnostní schránkou smějí se státi jen s e s o u h l a s e m s o u d u k o n k u r s n í h o. Podle zákona o cedulové bance nemá konkursní soud ovšem do věci co mluviti, stejně jako v r. 1878, kdy vznikl statut banky rakousko-uherské. Zdá se, že budeme-li takto pokračovati, budeme v mnohých otázkách zase šťastně tam, kde bylo Rakousko před 50 lety!